

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 1-беті
---	---	--

Бекітемін

Сапа жөніндегі басшылық өкілі

Г.С. Жетесова

«*17*» *қараша* 20*22* ж.

ЗИЯТКЕРЛІК ҚЫЗМЕТ ОБЪЕКТІЛЕРІН ҚҰРУ, ҚҰҚЫҚТЫҚ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ПАЙДАЛАНУ САЛАСЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТТІ ҰЙЫМДАСТЫРУ

ЕРЕЖЕЛЕРІ

ЕРЕЖЕ Х-07-2022

Әзірлеген: А.К. Ракишев

А.К. Ракишев

Қарағанды

Құжатты рұқсатсыз көшіруге тыйым салынады

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 2-беті
---	---	--

Мазмұны

1	Қолдану саласы	3
2	Нормативтік сілтемелер	3
3	Терминдер, анықтамалар және қысқартулар	3
4	«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-тың ғылыми-зерттеу, тәжірибелік-конструкторлық және технологиялық жұмыстардың нәтижелеріне құқықтарын қамтамасыз ету тәртібі	5
5	«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ қызметкерлері құрған зияткерлік меншік объектілерінің иесі ретінде «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ құқықтарын қамтамасыз ету тәртібі	9
6	«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-тың коммерциялық құпияны құрайтын зияткерлік меншік объектілеріне құқықтарын қамтамасыз ету	14
7	«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ зияткерлік меншік саласындағы мүліктік мүдделерін қорғау	15
8	Ішкі нормативтік құжаттаманы келісу, бекіту және қолданысқа енгізу	17
9	Қолжетімділікті қамтамасыз ету	17
10	Сақтау	17
11	Талдау және өзектендіру	17
12	Өзгерістер енгізу	17
	А қосымшасы Ақпарат құпиялылығы және оны жария етпеу туралы шарт	18
	Б қосымшасы Келісу парағы	22
	В қосымшасы Танысу парағы	23
	Г қосымшасы Библиография	24

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 3-беті
---	---	--

1 Қолдану аймағы

Осы Ережелер «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ) зияткерлік қызмет нәтижелеріне – зияткерлік меншікке заңнамада көзделген құқықтарын қамтамасыз ету тәртібін белгілейді.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы Ережеде келесі нормативтік құжаттарға сілтемелер пайдаланылды:
ҚР СТ ИСО 9001-2016 (9001-2015) Сапа менеджменті жүйелері. Негізгі ережелер мен сөздік;

ҚР СТ ИСО 9000-2017 (9000-2015) Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар;
ҚР Х-01 Құжатталған рәсім. Құжатталған ақпаратты басқару.

3 Терминдер, анықтамалар мен қысқартулар

Осы Ережелерде тиісті анықтамалары мен қысқартулары бар мынадай терминдер қолданылады:

- Ереже - ережелер;
- ҒЗЖ - Ғылыми-зерттеу жұмысы;
- ТКЖ - тәжірибелік-конструкторлық жұмыс;
- ҒЗТКЖ – ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар;
- ЭЕМ - электрондық есептеу машинасы;
- ҚР ҒЖБМ - Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі;
- ҰЗМИ - Ұлттық зияткерлік меншік институты;
- ЗМО - зияткерлік меншік объектісі;
- КО- коммерцияландыру офисі.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ жұмыс беруші - Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жұмыскермен еңбек (қызметтік) қатынастарында тұратын заңды тұлға;

жұмыскер – Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жұмыс берушімен еңбек (қызметтік) қатынастарында (оның ішінде қоса атқарушы бойынша) тұратын зияткерлік меншіктің қызметтік объектісінің (өнертабыстың, пайдалы модельдің, өнеркәсіптік үлгінің, авторлық құқық объектісінің, ЭЕМ-ге арналған бағдарламаның, деректер базасының) авторы немесе авторлары (бұдан әрі - автор);

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 4-беті
---	---	--

зияткерлік меншік - 14.07.1967 жылы Стокгольмде жасалған Дүниежүзілік зияткерлік меншік ұйымын (ДЗМҰ) құру туралы Конвенцияның 2-бабына сәйкес түсініледі [1].

Бұл ретте Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің (бұдан әрі - ҚР АҚ) 125-бабына сәйкес зияткерлік меншік азаматтың немесе заңды тұлғаның зияткерлік шығармашылық қызметінің нәтижелеріне және оларға теңестірілген заңды тұлғаны, жеке немесе заңды тұлғаның өнімін, олар орындаған жұмыстарды немесе қызметтерді (фирмалық атауы, тауар белгісі, қызмет көрсету белгісі және т. б.) жекешелендіру құралдарына айрықша құқығы танылатынын ескеру қажет [2];

өнеркәсіптік меншік өнеркәсіптік меншікті қорғау жөніндегі Париж Конвенциясына сәйкес түсініледі (14.07.1967 ж. ред.). Өнеркәсіптік меншікке мыналар кіреді: өнертабыстар, пайдалы модельдер, өнеркәсіптік үлгілер, сауда белгілері, қызмет көрсету белгілері, фирмалық атаулар, дереккөз белгілері, шыққан жерінің атауы [1];

лицензиялық шарт - бір Тарап (лицензиар) екінші Тарапқа (лицензиатқа) шартта белгіленген ақыға пайдалану үшін өзіне тиесілі өнертабысты және оларды іс жүзінде қолдану мүмкіндігін қамтамасыз ете отырып, өзге де ғылыми-техникалық нәтижелерді беруге міндетті шарт;

төмендегілер құрған зияткерлік меншік объектілері қызметтік деп танылады:

- қызметкер лауазымдық нұсқаулықтармен және өзге де осыған ұқсас құжаттармен айқындалатын өзінің қызметтік міндеттерін немесе жұмыс берушіден алған нақты тапсырманы орындауына байланысты;

- еңбек (қызметтік) қатынастарының қолданылу кезеңінде, сондай-ақ көрсетілген қатынастардың қолданылу мерзімі аяқталған сәттен бастап шартта белгіленген уақыт ішінде жұмыс берушінің ақпаратын, тәжірибесін, материалдық, техникалық және өзге де құралдарын пайдалана отырып, жұмыс берушінің кәсіптік қызметі немесе кәсіпкерлік қызметі немесе кәсіпкерлік мүдделері саласындағы қызметкер (ескертуді қараңыз).

Ескертпе: Жоғарыда аталған мерзімді «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ жұмыс берушінің мүдделерін негізге ала отырып, оны қызметкерлермен жасалатын келісімшарттарда немесе жұмыскерлер қол қоятын жеке міндеттемелерде міндетті түрде көрсете отырып белгілейді;

практикада техникалық ноу-хау мыналарды қамтиды:

- Қазақстан Республикасында және одан тыс жерлерде патенттік қорғауы жоқ, соның ішінде жобалау, есептеу, құрылыс жүргізу және қандай да бір объектілерді немесе бұйымдарды дайындау, ҒЗЖ, ТКЖ және т. б. жұмыстар үшін

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 5-беті
---	--	--

кажетті әдістер, тәсілдер мен дағдыларды қоса алғанда техникалық білім мен тәжірибенің әр түрлері;

- технологиялық процестерді әзірлеу және пайдалану;
- материалдардың, заттардың, қорытпалардың және т. б. құрамы мен рецептері.

4 «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-тың ғылыми-зерттеу, тәжірибелік-конструкторлық және технологиялық жұмыстардың нәтижелеріне құқықтарын қамтамасыз ету тәртібі

4.1 ЖОО-да ғылыми зерттеулерді орындау кезінде зияткерлік меншік мәселелері бойынша қатынастарды шарттық реттеу.

ҒЗЖ және ҒЗТКЖ орындау нәтижесінде заңнамамен қорғалатын ғылыми-техникалық нәтижелердің барлық түрлері – өнеркәсіптік меншік объектілері (өнертабыстар, пайдалы модельдер, өнеркәсіптік үлгілер), авторлық құқық (монографиялар, мақалалар, оқу-әдістемелік құралдар, ЭЕМ мен деректер базасына арналған бағдарламалар және т. б.), сондай-ақ коммерциялық ақпаратты қорғау шеңберінде қорғалатын, ноу-хауды құрайтын өндіріс құпиялары құрылады. «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ әртүрлі негіздер: ҚР ҒЖБМ тапсырыстары, басқа министрліктер мен ведомстволардың тапсырыстары, шаруашылық шарттары, келісімшарттар, гранттар және т. б. бойынша ғылыми-зерттеу, тәжірибелік-конструкторлық және технологиялық жұмыстарды орындайды. «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ жұмысын орындау үшін заңды тұлға ретінде бір мезгілде орындаушы, тапсырыс беруші, жұмыс беруші, құрылатын зияткерлік меншік объектілеріне қандай да бір құқықтар субъектісі және т. б. тұлғада басқа заңды және жеке тұлғалармен қарым-қатынасқа түсе алады. ҚР ҒЖБМ тапсырыстары, басқа министрліктер мен ведомстволардың тапсырыстары, шаруа-шылық шарттар, келісімшарттар, гранттар және т. б. бойынша азаматтық-құқықтық шарттар негізінде орындалатын барлық жұмыс нәтижелері «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ «қызметтік туындылар» және «қызметтік өнертабыстар» режиміне жатады, ҒЗЖ және ҒЗТКЖ нәтижелерін пайдалануға және иеленуге толық құқығы бар. «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ мен жұмыскер арасындағы өзара қарым-қатынас қызметтік туынды туралы келісіммен, қызметтік өнертабыс туралы келісіммен, қызметтік туынды авторларына сыйақы төлеу мөлшері мен тәртібі туралы келісіммен және өнертабыс авторларына сыйақы төлеу мөлшері мен тәртібі туралы келісіммен реттеледі.

4.1.1 Мердігерлік шарттар жасасу.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 6-беті
---	---	--

4.1.1.1 Жалпы ережелер

1. ҚР АҚ қағидаларына сәйкес мердігерлік шарттарға шартта бір тарап (мердігер немесе орындаушы) шартта белгіленген ақыға екінші тараптың (тапсырыс берушінің) тапсырысы бойынша белгілі бір ғылыми-техникалық жұмыстарды орындауға және тапсырыс берушіге олардың нәтижелерін беруге немесе оған ғылыми-техникалық сипаттағы қызметтер көрсетуге міндеттенетін шарттар жатады [2].

2. Шарт тараптарының әрқайсысы мердігерлік жұмыстарды орындау барысында алынған зияткерлік меншікті пайдаланатын белгілі бір құқықтарға ие.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ орындаушымен шарт бойынша жұмыстарға тапсырыс беруші ретінде жұмыстардың нәтижелеріне, оның ішінде шартта көзделген шектерде және шарттарда құқықтық қорғауға қабілетті жұмыстардың нәтижелеріне құқығы бар.

Шарт мәтінінде орындаушының жұмыс нәтижелеріне құқықтарын (немесе құқықтарының бір бөлігін) регламенттейтін баптары болмаған кезде жұмыстың ғылыми-техникалық нәтижелерін пайдалануға айрықша құқықтар тапсырыс берушіге тиесілі болып есептеледі. Бұл жағдайда орындаушы өзі алған жұмыс нәтижелерін тек өз қажеттіліктері үшін пайдалануға құқылы.

4.1.1.2 «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ мердігерлік шарттар жасасу кезінде зияткерлік меншік саласындағы құқықтарын қамтамасыз ету тәртібі.

Осы Ережелермен мердігерлік шарттар жасасу кезінде «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ зияткерлік меншік саласындағы құқықтарын қамтамасыз етудің мынадай тәртібі белгіленеді:

1) ҒЗЖ, ТКЖ және технологиялық жұмыстарды орындауда мердігерлік жұмыстарды орындау кезінде құрылған зияткерлік, оның ішінде өнеркәсіптік меншік объектілеріне құқықтарды бөлу тараптар арасындағы келісім бойынша оны жасасу сатысында жүргізіледі.

2) Шарттың мәтінінде шарт бойынша жұмыстарды орындау кезінде құрылған зияткерлік, оның ішінде өнеркәсіптік меншік объектілерінің құқықтары тараптардың қайсысына және қандай шарттарда тиесілі болатыны көрсетіледі.

Осы Ережеде зияткерлік, оның ішінде өнеркәсіптік меншік объектілеріне құқықтарды тапсырыс беруші мен орындаушы арасында бөлудің мынадай нұсқалары белгіленеді:

1-нұсқа.

Жұмыс нәтижелерінің құқықтары тапсырыс берушіге беріледі; бұл ретте

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 7-беті
---	--	--

орындаушы жұмыс барысында жасаған өнертабыстар және басқа да өнеркәсіптік меншік объектілері тапсырыс берушінің атына қорғау құжаттарымен ресімделеді.

Шарттың мәтінінде мынадай жазба жасалады:

Шарт бойынша жұмыстарды орындау процесінде орындаушы құрған зияткерлік, оның ішінде өнеркәсіптік меншік объектілеріне құқықтар тапсырыс берушіге тиесілі болады.

Бұл жағдайда тараптар арасындағы қатынастар осы шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын ғылыми-техникалық өнім жасау шарты бойынша жұмыстарды орындау кезінде құрылған зияткерлік меншік объектілеріне берілетін құқықтар туралы шартқа қол қою сатысында жасалатын қосымша келісіммен реттеледі.

2-нұсқа.

Жұмыс нәтижелеріне құқықтар тапсырыс берушіге беріледі; алайда өнертабыс жұмыстары барысында орындаушы жасаған және басқа да өнеркәсіптік меншік объектілері орындаушының атына қорғау құжаттарымен ресімделеді.

Шарттың мәтінінде мынадай жазба жасалады:

Шарт бойынша жұмыстарды орындау процесінде орындаушы құрған өнеркәсіптік меншік объектілерінің құқықтары орындаушыға тиесілі.

3-нұсқа.

Тапсырыс беруші өнертабыс шарты бойынша жұмыстарды орындау процесінде орындаушы жасаған пайдалы модельдерді, өнеркәсіптік үлгілерді тараптар арасында қосымша жасалатын шарт шеңберінде пайдаланады, алайда өнертабыс жұмыстары барысында орындаушы жасаған және басқа да өнеркәсіптік меншік объектілері орындаушы мен тапсырыс берушінің атына қорғау құжаттарымен ресімделеді.

Шарттың мәтінінде мынадай жазба жасалады:

Шарт бойынша жұмыстарды орындау процесінде орындаушы құрған зияткерлік, оның ішінде өнеркәсіптік меншік объектілеріне құқықтар орындаушы мен тапсырыс берушіге бірлесіп тиесілі болады.

Бұл жағдайда тараптар арасындағы қатынастар шартқа қол қою сатысында, осы шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын өнеркәсіптік меншік объектілерін құқықтық қорғау және пайдалану туралы қосымша жасалатын келісіммен реттеледі.

Өнеркәсіптік меншіктің әрбір нақты объектісіне қатысты оны құру кезінде тараптардың құқықтарын, міндеттерін, сондай-ақ осы объектіні пайдаланудан алынған табысты бөлуді көздейтін жеке шарт жасалады.

4.1.2 «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ меншігі болып табылатын ғылыми-техникалық өнімді беруге шарттар

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 8-беті
---	---	--

жасасу.

Осы Ережелермен «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-тың меншігі болып табылатын ғылыми-техникалық өнімді беруге шарттар жасасу кезінде «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-тың зияткерлік меншік саласындағы құқықтарын қамтамасыз ететін мынадай тәртіп белгіленеді.

1) Үшінші тұлғалармен бұрын құрылған, «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-ға тиесілі зияткерлік меншік объектілері – қолданыстағы қорғау құжаттарымен қорғалған өнертабыстар, пайдалы модельдер, өнеркәсіптік үлгілер, «ноу-хау», ЭЕМ-ге арналған бағдарламалар, деректер базалары, қызметтік туындылар және т.б. (бұдан әрі ЗМО деп аталады) ажырамас бөлігі болып табылатын ғылыми-техникалық өнімді беру шарттарын жасасу кезінде «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ бұл туралы әлеуетті сатып алушыны (лицензиатты) хабардар етеді.

2) Ғылыми-техникалық өнімді беру осы зияткерлік меншік объектілерін пайдалану құқықтарын беруді көздейтін шарт (лицензиялық шарт) шеңберінде жүзеге асырылады, ол өнертабыстарға, пайдалы модельдерге, өнеркәсіптік үлгілерге құқықтар берілген жағдайда ҚР Әділет министрлігінің зияткерлік меншік құқықтары жөніндегі комитетінде міндетті тіркеуге жатады.

4.1.3 Ғылыми-техникалық ынтымақтастық туралы келісімдер жасасу кезінде «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ зияткерлік меншік саласындағы құқықтарын қамтамасыз ету тәртібі.

Осы Ережелер ғылыми-техникалық ынтымақтастық туралы келісімдер жасасу кезінде «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ зияткерлік меншік саласындағы құқықтарын қамтамасыз ететін мынадай тәртіп белгілейді.

1) Ғылыми-техникалық ынтымақтастық туралы келісімдер жасасу кезінде тараптар жоғарыда аталған келісімнің ажырамас бөлігі болып табылатын өнеркәсіптік меншік объектілерінің (өнертабыстар, пайдалы модельдер) жұмысы барысында құрылған жағдайда тараптар арасындағы қатынастарды реттейтін өнеркәсіптік меншік объектілерін құқықтық қорғау және пайдалану туралы келісімге қол қояды.

2) Егер ғылыми-техникалық ынтымақтастық туралы келісім шеңберінде жұмыстарды орындау үшін бұрын құрылған және тараптарға тиесілі зияткерлік, оның ішінде өнеркәсіптік меншік объектілерін, яғни «өз нәтижелерін» пайдалану қажет болса, оларды тараптар арасында пайдалану құқықтарын беру жекелеген шарттар шеңберінде жүргізіледі.

(Бұл жағдайда өнеркәсіптік меншік объектілеріне құқықтарды беру

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 9-беті
---	--	--

өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалануға арналған айрықша емес лицензия нысанында жүзеге асырылатын болады, ноу-хау құқықтарын беру ноу-хауға Айрықша емес лицензия нысанында жүзеге асырылады).

5 «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ қызметкерлері құрған зияткерлік меншік объектілерінің иесі ретінде «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ құқықтарын қамтамасыз ету тәртібі

5.1 «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ зияткерлік меншіктің қызметтік объектілеріне құқықтары.

5.1.1 «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-тың «қызметтік туындыларға» құқықтары.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ қызметкерлерінің ғылыми және оқу жұмыстарын орындау нәтижесінде әртүрлі авторлық құқық объектілері (монографиялар, мақалалар, оқу-әдістемелік құралдар, ЭЕМ және деректер базасына арналған бағдарламалар және т. б.), өнеркәсіптік меншік объектілері (өнертабыстар, пайдалы модельдер, өнеркәсіптік үлгілер), «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ тауар белгілері құрылады. «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ және ЖОО қызметкерлерінің мүдделерін құқықтық қорғау осы қағидамен қамтамасыз етіледі.

Қызметтік туындылар ретінде төмендегілер құрған авторлық құқық объектілері танылады:

- қызметкер лауазымдық нұсқаулықтармен, оқытушылардың жеке жұмыс жоспарымен және өзге де осыған ұқсас құжаттармен айқындалатын өзінің қызметтік міндеттерін немесе «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-тан алған нақты тапсырманы орындауына байланысты;

- еңбек (қызметтік) қатынастары қолданылған кезеңде, сондай-ақ шарт талаптарымен қабылданатын аталған қатынастардың қолданылуы аяқталған сәттен басталатын уақыт ішінде жұмыс берушінің ақпаратын, тәжірибесін, материалдық, техникалық және өзге де құралдарын пайдалана отырып, жұмыс берушінің кәсіптік қызметі немесе кәсіпкерлік қызметі немесе кәсіпкерлік мүдделері саласындағы қызметкер.

5.1.2 «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-тың «қызметтік өнертабыстарға» құқықтары.

ҚР Патенттік Заңының 10-бабы 2-тармағына сәйкес «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ, егер онымен қызметкер

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 10-беті
---	---	---

арасындағы шартта өзгеше көзделмесе, өнеркәсіптік меншіктің қызметтік объектілерін қорғау құжаттарына құқық тиесілі [3].

5.2 «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ зияткерлік меншіктің қызметтік объектісін құру туралы хабарламасы.

5.2.1 Қызметтік өнертабысты, пайдалы модельді, өнеркәсіптік үлгіні, ЭЕМ-ге арналған бағдарламаны немесе деректер базасын жасаған қызметкер бұл туралы Жұмыс берушіні дереу жазбаша түрде хабардар етуге міндетті.

5.2.2 Хабарламаға авторлық ұжымның уәкілетті өкілі-қызметкер қол қоюы, әзірлеушілер бөлімшесінің басшысы қол қоюы және қызметтік өнертабысқа, пайдалы модельге, өнеркәсіптік үлгіге қорғау құжатын беруге немесе ЭЕМ-ге немесе деректер базасына арналған бағдарламаны тіркеу өтінімін ресімдеу үшін жеткілікті құрылған объектінің сипаттамасын қамтуы тиіс.

5.3 Зияткерлік меншіктің қызметтік объектілеріне қорғау құжаттарын иеленудің орындылығы туралы мәселелерді қарау тәртібі.

5.3.1 Қызметтік өнертабыстарға, пайдалы модельдерге, өнеркәсіптік үлгілерге, ЭЕМ немесе деректер базасына арналған бағдарламаларға қорғау құжаттарын алу орындылығы туралы, сондай-ақ «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-ға тиесілі өнеркәсіптік меншік объектілерін қорғау құжаттарының қолданылуын мерзімінен бұрын тоқтату туралы шешімді жұмыс беруші ректор тұлғасында немесе оған уәкілетті өзге тұлға қажет болған жағдайда бас мамандарды, патенттік сенім білдірілген адамды (патенттік қызмет басшысы), арнайы бөлім бастығын тарта отырып, қызметкер зияткерлік меншіктің құрылған қызметтік объектісі туралы хабарлама берген күннен бастап 10 күн мерзімде қабылдайды.

5.3.2 Қызметкер құру туралы хабарлама берген әрбір нақты объектіге қатысты жұмыс берушінің шешімі мынадай болуы мүмкін:

- ҚР ҰЗМИ қорғау құжатын беруге өтінім беру;
- ҚР ҰЗМИ-ге ЭЕМ немесе деректер базасына арналған бағдарламаны тіркеуге өтінім беру;
- бұл нысанды коммерциялық құпия режимінде сақтау;
- өтінім беру құқығын басқа тұлғаға, оның ішінде авторға да беру.

5.4 Зияткерлік меншіктің қызметтік объектілерін құқықтық қорғау.

5.4.1 Құрылған қызметтік өнертабыстарды, пайдалы модельдерді, өнеркәсіптік үлгілерді патенттеуге дайындау, сондай-ақ ЭЕМ-ге немесе деректер базаларына арналған бағдарламаларды тіркеу (патенттік іздеуді жүргізу, өтінім материалдарын дайындау және т.б.) жөніндегі жұмыстар кешенін қызметкер (авторлық ұжымның өкілі) құрылған объект туралы хабарланған күннен бастап төрт ай мерзімде жүзеге асырады.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 11-беті
---	---	---

5.4.2 Тараптар 5.4.1-тармақта келісілген мерзімде өтінім беру үшін барлық шараларды қабылдайды.

Көрсетілген мерзімді сақтай отырып, өтінім материалдарын дәлелді себептермен (іссапар, ауру, қосымша зерттеулер жүргізу қажеттілігі және т. б.) дайындау мүмкін болмаған жағдайда, мерзімнің өтуі тоқтатылады және қажетті мәліметтерді алу, қызметкерді іссапардан қайтару және т. б. бойынша қайта басталады.

5.5 Құпиялылықты қамтамасыз ету.

5.5.1 Қызметкер мен «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ қызметтік өнертабысқа өтінім туралы мәліметтер немесе олар туралы ақпарат көрсетілген кезеңде «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-тың коммерциялық құпиясын құраушы ретінде танылатын пайдалы модельге куәлік немесе өнеркәсіптік үлгіге патент беру туралы мәліметтер жарияланған күнге дейін қызметтік өнертабыс, пайдалы модель, өнеркәсіптік үлгі туралы мәліметтерді кез келген түрде жария етуден бас тартуға міндетті.

5.5.2 Егер «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-та жүргізілетін ғылыми зерттеу, тәжірибелік-конструкторлық немесе технологиялық жұмыс туралы ақпарат (бұдан әрі-құжат) ресми жарияланымсыз әлі болмаған өтінім туралы мәліметтерді қамтыса, онда көрсетілген құжат «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ коммерциялық құпиясын құраушы болып танылады.

5.6 Зияткерлік меншіктің қызметтік объектілері авторларының құқықтары

5.6.1 Өнеркәсіптік меншіктің қызметтік объектілері авторларының құқықтары

5.6.1.1 ҚР Патенттік Заңының 9-бабына сәйкес қызметтік өнертабыстың, пайдалы модельдің, өнеркәсіптік үлгінің авторына (авторларына) мынадай құқықтар жатады [3]:

- авторлық құқық, яғни осы өнертабыстың, пайдалы модельдің, өнеркәсіптік үлгінің авторы болып саналу құқығы;
- сыйақы алу құқығы.

Бұл ретте жоғарыда көрсетілген сыйақыны төлеу мөлшері мен шарттары автор (авторлар) мен жұмыс беруші арасында жасалатын келісіммен айқындалады (ҚР Патенттік Заңының 10-бабының 9-тармағы) [3].

5.6.1.2 Егер хабарлаған күннен бастап 5.4.1-тармақта аталған мерзім ішінде «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ ҰЗМИ-ке өтінім бермесе, өтінім беру құқығын бермесе немесе авторға осы объектінің мазмұнын коммерциялық құпия режимінде сақтау туралы қабылдаған шешімі туралы хабарламаса, онда ҚР Патенттік заңының 10-бабы 7-

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 12-беті
---	---	---

тармағына сәйкес авторға қорғау құжатын алу құқығы беріледі. Бұл жағдайда жұмыс берушінің патент иеленушімен шарт бойынша өз өндірісінде тиісті өнеркәсіптік меншік объектісін пайдаланудың басым құқығы болады» [3].

5.6.2 Қызметтік туындылар авторларының құқықтары.

5.6.2.1 «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» ҚР Заңының 7-бабына сәйкес авторлық құқық объектілері:

- ғылым, білім және әдебиет туындылары (монографияларды, жинақтарды, мақалаларды, оқу құралдарын, оқу-әдістемелік әзірлемелерді, ЭЕМ-ге және деректер және білім базаларына арналған бағдарламаларды және т. б. қоса алғанда), оның ішінде электрондық түрде;

- сәулет, қала құрылысы, дизайн және бақ-саябақ өнерінің туындылары;

- географияға, топографияға және басқа ғылымдарға қатысты карталар, жоспарлар, эскиздер, иллюстрациялар және үш өлшемді туындылар;

- өзге де туындылар;

- туынды шығармалар (аудармалар, өңдеулер, аннотациялар, рефераттар, түйіндемелер, шолулар, сахналау, музыкалық аранжировкалар және ғылым, әдебиет және өнер туындыларын басқа да қайта өңдеу);

- жинақтар (энциклопедиялар, антологиялар, деректер базасы) және материалдарды іріктеу және (немесе) орналастыру бойынша шығармашылық еңбектің нәтижесін білдіретін басқа да құрама туындылар.

Туынды және құрама туындылар өздері негізделген немесе өздері қамтитын туындыларға авторлық құқық объектілері болып табылатын-табылмайтынына қарамастан авторлық құқықпен қорғалады [4].

5.6.2.2 «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» ҚР Заңының 14-бабына және 16-бабына сәйкес:

1. Жұмыс берушінің қызметтік міндеттерін немесе қызметтік тапсырмасын орындау тәртібімен жасалған туындыға (қызметтік туындыға) жеке мүліктік емес құқық қызметтік туындының авторына тиесілі болады.

2. Қызметтік туындыны пайдаланудың әрбір түрі үшін авторлық сыйақының мөлшері және оны төлеу тәртібі автор мен жұмыс беруші арасындағы авторлық шартпен белгіленеді [4].

5.6.2.3 «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» ҚР Заңының 15-бабына сәйкес:

1. Автор өз туындыларына қатысты келесі жеке мүліктік емес құқықтарға ие:

- туындының авторы деп тану құқығы (авторлық құқық);

- туындыны автордың түпнұсқа атымен, бүркеншік атпен немесе аты-жөнін көрсетпей, яғни жасырын (атау құқығы) пайдалану немесе пайдалануға рұқсат беру құқығы;

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 13-беті
---	---	---

- туындыға қол сұғылмаушылық құқығы, оның атауын қоса алғанда, туындының кез келген бұрмалануына немесе өзге де өзгеруіне, сондай-ақ автордың ар-намысына немесе беделіне нұқсан келтіруге қабілетті кез келген басқа қол сұғушылыққа қарсы тұру құқығы (автордың беделін қорғау құқығы) [4].

2. Автор пайдаланушыға осындай шешіммен келтірілген шығындарды, соның ішінде жоғалған пайданы өтеу шартымен туындыны жариялау туралы бұрын қабылданған шешімнен бас тартуға құқылы (кері қайтарып алу құқығы). Егер туынды бұрыннан жарияланған болса, автор оны қайтарып алу туралы көпшілік алдында хабарлауға міндетті. Бұл ретте ол туындының бұрын дайындалған даналарын өз есебінен айналыстан алуға құқылы. Қызметтік туындыларды жасау кезінде осы тармақтың ережелері қолданылмайды.

3. Жеке мүліктік емес құқықтар авторға оның мүліктік құқықтарына қарамастан тиесілі болады және туындыны пайдалануға айрықша құқықтар берілген жағдайда өзінде сақталады.

5.7 Сыйақы төлеу тәртібі.

5.7.1 Жоғарыда аталған объектіні пайдалану мерзімі ішінде «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ пайдаланған қызметтік өнертабыстардың, пайдалы модельдердің, өнеркәсіптік үлгілердің, ЭЕМ-ге немесе деректер базаларына арналған бағдарламалардың авторларына сыйақы төленеді, оның мөлшері авторлар мен «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ арасында жасалған тиісті келісімнің негізінде белгіленген (келісім-шарт).

5.7.2 «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-та қызметтік өнертабыстарды, пайдалы модельдерді, өнеркәсіптік үлгілерді, ЭЕМ немесе деректер базаларына арналған бағдарламаларды әзірлеуге, өнеркәсіптік енгізуге, сондай-ақ олардың лицензияларын үшінші тұлғаларға сатуға жәрдемдескен адамдарға бір реттік сыйақы төленеді, оның мөлшерін «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ ректоры белгілейді.

5.7.3 5.7.1 және 5.7.2 –тармақтары бойынша сыйақы төлеу туралы шешімді Жұмыс беруші «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ Басқарма Төрағасы-Ректоры (немесе, мысалы, Ғылыми кеңес және т. б.) атынан, қажет болған жағдайда бас мамандарды, патенттік сенім білдірілген адамды (патенттік қызмет басшысын) тарта отырып, бір ай мерзімде қабылдайды:

1-нұсқа. (жеке өндірісте ЗМО өткізу кезінде)

- «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ қаржы-шаруашылық қызметінің қорытындыларын шығару, акционерлер

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 14-беті
---	---	---

жиналысында «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ қаржы-шаруашылық қызметі бойынша жыл сайынғы есепті бекіту және т. б.

2-нұсқа. (лицензияны сату кезінде)

- «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ лицензиялық төлемдерді алу.

6 Коммерциялық құпияны құрайтын зияткерлік меншік объектілеріне «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ құқықтарын қамтамасыз ету

6.1 «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті»

КеАҚ коммерциялық құпияны қорғау құқықтары.

ҚР АҚ 126-бабына сәйкес «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ қызметтік немесе коммерциялық құпияны құрайтын коммерциялық маңызды ақпаратты (техникалық, экономикалық, ұйымдастырушылық «ноу-хау») құпияда сақтауға және қолданыстағы заңнамада көзделген тәсілдермен осы ақпаратты үшінші тұлғалар мына жағдайларда пайдаланған кезде қорғауға құқығы бар [2]:

1) бұл ақпараттың үшінші тұлғаларға белгісіз болуына байланысты оның нақты немесе әлеуетті коммерциялық мәні бар;

2) бұл ақпаратқа заңды негізде еркін қол жетімділік жоқ;

3) ақпарат иесі оның құпиялылығын қорғауға тиісті шаралар қолданады.

Бұл ретте қорғау мерзімі аталған шарттардың қолданылу уақытымен шектеледі.

6.2 Коммерциялық құпияны қорғауды ұйымдастыру.

6.2.1 6.1-тармақта белгіленген шарттарды қамтамасыз ету ҚР АҚ 126-бабына сәйкес, [2] ақпараттың үшінші тұлғаларға белгісіз болуына байланысты нақты немесе әлеуетті коммерциялық құндылығы болғанда, оған заңды негізде еркін қол жеткізілмейтін кезде және «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ оның құпиялылығын қорғау шараларын қолданған кезде: мұндай ақпаратты сақтау және оған қол жеткізу, бұл ақпаратты жарнамалық және басқа жарияланымдарда жариялау мүмкіндігі, «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ коммерциялық құпиясын сақтауға қызметкерлердің жауапкершілігі жүзеге асырылады.

6.2.2 «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-тың «коммерциялық құпия» санатына жатқызылған зияткерлік меншік объектілері мыналарды көздейтін құпиялылық режимінде болады:

- объект туралы ақпараттың материалдық тасымалдағышына «КА» грифін (коммерциялық ақпарат) қою;

Құжатты рұқсатсыз көшіруге тыйым салынады

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 15-беті
---	---	---

- «КА» грифі бар объект туралы ақпаратқа қол жеткізуді шектеу, негізінде технологиялық «ноу-хау» қаланған өнеркәсіптік игерудің әртүрлі кезеңдерінде қолданыстағы технологиялық процестерді үшінші тұлғаларға көрсету тәртібі;

- мұндай объект туралы ақпаратты қамтитын дайындалып жатқан жарияланымдарды (жарнамалық материалдар, брошюралар, мақалалар, баяндамалар және т. б.) оларда құпия ақпараттың болуы тұрғысынан тексеру;

- «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ қызметкерлері тарапынан, «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-тың коммерциялық құпиясын сақтау бойынша өздері қол қойған міндеттемелерінде көзделген, сондай-ақ контрагенттер (өнімдер мен қызметтерді сатып алушылар, сауда және жарнама агенттері және т. б.) тарапынан осындай объектілерге қатысты, олармен жасалатын азаматтық-құқықтық шарттарда құпиялылық шарттарын қамтамасыз ету.

7 Зияткерлік меншік саласындағы «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ мүліктік мүдделерін қорғау

7.1 Заңнамалық ережелер.

7.1.1 ҚР АҚ 115-бабы негізінде «мүліктік құқықтарға шығармашылық зияткерлік қызметтің объектіленген нәтижелері, фирмалық атаулар, тауар белгілері және бұйымдарды дараландырудың өзге де құралдары, мүліктік құқықтар және басқа да мүлік жатады» [2].

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ зияткерлік меншік объектілеріне тиесілі құқықтарға қатысты мүліктік мүдделерді жосықсыз бәсекелестіктен қорғауға құқығы бар. Зияткерлік шығармашылық қызметтің нәтижелерін және айрықша құқықтардың (зияткерлік меншіктің) объектісі болуы мүмкін даралау құралдарын пайдалану. Үшінші тұлғалар құқық иеленушінің келісімімен ғана жүзеге асыра алады.

ҚР Патенттік Заңының 15-бабына сәйкес патент иеленушінің айрықша құқығын бұзу (қорғау құжатын бұзу) өнеркәсіптік меншіктің қорғалатын объектісін пайдалана отырып жасалған өнімді рұқсатсыз дайындау, қолдану, әкелу, сақтау, сатуға ұсыну, сату және азаматтық айналымға өзге де енгізу, сондай-ақ қорғалатын әдісті қолдану немесе тікелей қорғау тәсілімен жасалған өнімді азаматтық айналымға енгізу танылады. Бұл ретте жаңа өнім өзгеше дәлелдер болмаған кезде қорғалатын тәсілмен алынған болып есептеледі [3].

7.1.2 ҚР АҚ 126-бабының 2-тармағына сәйкес «мұндай ақпаратты заңсыз әдістермен алған адамдар, сондай-ақ еңбек шартына қайшы қызметшілер немесе азаматтық-құқықтық шартқа қайшы қызметтік немесе коммерциялық құпияны жариялаған контрагенттер келтірілген залалды өтеуге міндетті» [2].

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 16-беті
---	--	---

7.1.3 ҚР Патенттік Заңының 14-бабы 1-тармағына сәйкес «патент иеленуші болып табылмайтын кез келген тұлға лицензиялық шарт негізінде патент иеленушінің рұқсатымен ғана өнеркәсіптік меншіктің қорғалатын объектісін пайдалануға құқылы» [3].

Жоғарыда аталған ҚР Заңының 15-бабы 2-тармағына сәйкес «патент иеленуші: 1) қорғау құжатын бұзуды тоқтатуды; 2) құқық бұзушының келтірілген залалды өтеуін және қорғау құжатын беру туралы мәліметтер алғашқы жарияланған күннен бастап моральдық зиянды өтеуді; 3) қорғау құжатын беру туралы мәліметтерді бірінші жариялаған күннен бастап залалды өтеудің орнына қорғау құжатын бұзушы алған табысты өндіріп алуды талап етуге құқылы; 4) қорғау құжатын бұзушының заңнамада белгіленген оннан бастап елу мыңға дейінгі айлық есептік көрсеткіш сомасында өтемақы төлеуі. Өтемақы мөлшерін сот залалдарды өтеудің немесе кірісті өндіріп алудың орнына айқындайды; 5) азаматтық айналымға енгізілетін немесе осы мақсатта сақталатын және қорғау құжатын бұзған болып танылған өнімдерді, сондай-ақ қорғау құжатын беру туралы мәліметтер алғашқы жарияланған күннен бастап қорғау құжатын бұзуға арнайы арналған құралдарды өз пайдасына алып қою; 6) жол берілген тәртіп бұзушылық туралы міндетті түрде жариялау, оған бұзылған құқық кімге тиесілі екендігі туралы мәліметтерді енгізу» [2].

7.2 Сотпен қорғау тәртібі. «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ, оның ішінде зияткерлік меншік саласында, «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ құқықтары бұзылған жағдайда ҚР АҚ негізінде құқықтарды қорғайтын сот тәртібіне құқығы бар.

7.3 Ереже зияткерлік меншік саласындағы «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ мүліктік және мүліктік емес құқықтарын қамтамасыз ету тәртібін біріздендіру мақсатында әзірленді.

8 Келісу, бекіту және қолданысқа енгізу

Осы Ережемен келісу ҚР Х-01 сәйкес жүзеге асырылады және «Келісу парағында» (Б қосымшасы) ресімделеді. Ереже бекітілген сәттен бастап қолданысқа енгізіледі.

9 Қол жетімділікті қамтамасыз ету

Осы Ереженің қолжетімділігін қамтамасыз ету ҚР Х-01 сәйкес жүргізілуі тиіс.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 17-беті
---	---	---

10 Сақтау

Осы Ережені сақтау ҚР Х-01 сәйкес жүргізілуі тиіс.

11 Талдау және өзектендіру

Осы Ережені тексеру, талдау және өзектендіру, сондай-ақ қамтамасыз ету және жауапкершілік ҚР Х-01-ға сәйкес жүргізілуі тиіс.

12 Өзгерістер енгізу

Осы Ережелерге өзгерістер енгізу ҚР Х-01-ге сәйкес жүргізілуі тиіс.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 18-беті
---	---	---

А қосымшасы
(анықтамалық)

Ақпарат құпиялығы және оны жария етпеу туралы шарт
_____ қаласы “ ” _____ 20__ ж.

(тараптар атауы)

Бұдан әрі «Жариялаушы тарап» деп аталатын,
бірінші тараптан _____ негізінде
әрекет _____ ететін,

(лауазымы, аты-жөні)

тұлғасында
және бұдан әрі «Алушы тарап» деп аталатын,
_____ негізінде екінші
тараптан _____ әрекет _____ ететін

(тараптың атауы)

(лауазымы, аты-жөні)

пұлғасында төменде келтірілгендер туралы осы шартты жасасты:
1. Жариялаушы тарап Алушы тарапқа Жариялаушы тараптың жасырын немесе
құпиясы болып саналатын белгілі бір ақпаратын, атап айтқанда
_____ қатысты ақпаратты береді
(ноу-хау, өнертабыстар, өнеркәсіптік үлгілер және
Басқа зияткерлік меншік объектілері)
Алушы Тарап бұл ақпаратты _____ үшін алады

(ақпаратты алу мақсаттары)

Ақпаратты беру Тараптардың ынтымақтастығына және _____

_____ байланысты.

2. Тараптар мәселенің маңыздылығын түсінуді растайды және өзіне келесі
міндеттемелерді қабылдауға келіседі:

2.1 Осы Шарт жасалған күннен бастап _____ жыл ішінде Алушы тарап
Жариялаушы тараптан алған оның құпиясы немесе жасырын болып табылатын

Құжатты рұқсатсыз көшіруге тыйым салынады

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 19-беті
---	---	---

ақпаратын қандай да бір тұлғаға, кәсіпорынға, ұйымға, фирмаға жария етпейді және жоғарыда айқын түрде аталған мақсатты қоспағанда, бұл ақпаратты өз пайдасы үшін пайдаланбайды.

2.2 Алушы тарап осы ақпаратты жария етуден немесе пайдаланудан аулақ болу үшін, Алушы тарап өзінің жеке құпиясы немесе компанияның осындай маңыздылық дәрежесіндегі құпиясы болып табылатын ақпаратқа қатысты ақылға қонымды дәрежеде сақтақ жасағандай құпиялылықтың соншалық жоғары дәрежесін сақтайтын болады.

3.1 Берілуі жазбаша түрде ресімделген және екі тарап осы Шартқа жатқызған кез келген ақпарат жасырын немесе компанияның құпиясы болып саналады (Ақпаратты беру туралы хаттама).

3.2 Ақпарат жасырын немесе компанияның құпиясы болып саналмайды және егер ол келесі шарттардың бірін қанағаттандырса, Алушы тараптың осы ақпаратқа қатысты ешқандай міндеттемелері болмайды:

- 1) Алушы тарапқа бұрыннан белгілі;
- 2) Жариялаушы тараптың дұрыс емес, немқұрайлы немесе абайсызда болған әрекеті нәтижесінде жария болып табылған немесе белгілі болған;
- 3) Осы Шартты шектеместен және бұзбастан үшінші тараптан заңды түрде алынған;
- 4) үшінші тараптың құқықтарына ұқсас шектеусіз Жариялаушы тарап үшінші тарапқа берген;
- 5) Алушы тарап оны әзірлеген адам немесе адамдар жасырын немесе компанияның құпиясы болып табылатын ақпаратқа қол жеткізе алмаған жағдайда дербес әзірлеген;
- 6) Жариялаушы тараптың жазбаша рұқсатымен жария етуге рұқсат етілген;
- 7) үкіметтік органның талабы бойынша үкіметке жария етілген және Алушы тарап осы ақпаратты жасырын немесе компанияның құпиясы ретінде немесе егер заң жария етуді талап етсе, қолдануға қол жеткізуге барынша күш салады.

4.1 Алушы тарап келесі әрекеттерге жауапты болады:

1) егер Алушы тарап өзінің жеке жасырын немесе компанияның құпиясы болып табылатын маңыздылығы ұқсас ақпаратқа қатысты ақылға қонымды шектерде сақтайтындай жоғары дәрежедегі сақтықты жасамаса және осы ақпаратты байқаусызда жария етуді немесе пайдалануды анықтағаннан кейін Алушы тарап құпия ақпаратты байқаусызда жария етуді немесе пайдалануды тоқтатуға тырыспаса;

2) Алушы тарапта жалдау бойынша жұмыс істейтін немесе жұмыс істеген адамдардың жасырын немесе компанияның құпиясы болып табылатын ақпаратты, егер ол осы ақпаратты өзінің жасырын немесе компанияның құ-

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 20-беті
---	---	---

пиясы болып табылатын маңыздылығы ұқсас ақпаратына қатысты ақылға қонымды шектерде сақтайтындай жоғары дәрежедегі сақтықпен қорғай алмаса, рұқсатсыз жария етуі немесе пайдалануы.

4.2 Алушы тарап төменде көрсетілген тұлғаны Шартқа сәйкес барлық жасырын немесе компанияның құпиясы болып табылатын ақпараттың құпиялылығына өзінің жауапты адамы етіп тағайындайды. Алушы тарап тағайындалғаннан кейінгі мерзімде Жариялаушы тарапты жазбаша хабардар ету жолымен барлық жасырын немесе компанияның құпиясы болып табылатын ақпараттың құпиялылығы үшін жаңадан тағайындалған жауапты адамның атынан және мекенжайынан өзінің құпиялылығы үшін жауапты адамын ауыстыра алады.

4.3 Осы Шартқа сәйкес Жариялаушы тараптың Алушы тарапқа қандай да бір нысанда беретін барлық ақпараты Жариялаушы тараптың айрықша меншігі болады және болып қалады және деректер мен олардың кез келген көшірмелері жазбаша талап бойынша Жариялаушы тарапқа дереу қайтарылуы немесе Жариялаушы тараптың қалауы бойынша жойылуы тиіс.

5.1 Тараптардың ешқайсысы екінші тараптың алдын ала келісімісіз осы Шарттың болу фактісін жария етпейді.

5.2 Шартты Алушы тарап заңға немесе басшылықтың ауысуына байланысты тапсыра алмайды немесе бере алмайды. Алушы тараптың шартты Жариялаушы тараптың алдын ала жазбаша келісімісіз кез келген тапсыру әрекеті жарамсыз болады. Егер үшінші тарап қандай да бір құпия ақпаратты жариялау мәніне талап-арыз немесе басқа да заңдық іс-әрекет қозғаса, Алушы тарап дереу Жариялаушы тарапты хабардар етеді және оған жария етудің алдын алу үшін Жариялаушы тарап талап ететін көмекті ақылға қонымды шектерде қамтамасыз етеді.

Осы Шарт _____ заңдарына сәйкес юрисдикцияға және түсіндіруге жатады.

6.1 Осы Шарттан туындайтын немесе онымен байланысты тараптар арасындағы кез келген талап-арызда немесе сот талқылауында жеңіске жеткен тарап ойға қонымды шектерде өзінің адвокаттарының гонорарларын және кез келген осындай талап-арызға немесе сот талқылауына байланысты шеккен шығындарды өтеуге құқылы болады.

6.2. Жасырын немесе компанияның құпиясы болып табылатын ақпаратты жария етуде Алушы тараптың кінәсі анықталған жағдайда Жариялаушы тарап өз қалауы бойынша осы ақпаратты жария етуге немесе пайдалануға байланысты келтірілген залалды өтеуге немесе ақпаратты беру кезінде жазбаша келісімде айтылған мөлшерде Алушы тараптан айыппұл алуға құқылы.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 21-беті
---	---	---

7.1 Осы Шарт бойынша барлық ауызша ескертулердің күші болмайды. Шарт екі тарап қол қойған жазбаша нысанда ғана өзгертілуі немесе толықтырылуы мүмкін.

7.2 Тараптар олардың арасындағы даулар _____ шешілетін болады деп келісті.

7.3 Қол қойылған мәтін осы Шартты «__» _____ 20__ ж. бастап «__» _____ 20__ ж. дейін күшіне енгізеді.

7.4 Құпиялылығына жауапты _____

Жариялаушы тарап: _____

Алушы тарап: _____

Заңды мекенжайы, есеп айырысу шоты немесе қызмет көрсететін банк өзгерген жағдайда тараптар _____ мерзімде бұл туралы бір-біріне хабарлауға міндетті.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ	Зияткерлік қызмет объектілерін құру, құқықтық қорғау және пайдалану саласындағы қызметті ұйымдастыру ережелері	Ереже Х-07-2022 01 нұсқа Күні 2022.11.01 24 беттің 24-беті
---	---	---

Г қосымшасы
(анықтамалық)

Библиография

[1] 1883 жылғы 20 наурыздағы Өнеркәсіптік меншікті қорғау жөніндегі Париж конвенциясы.

[2] Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 27 желтоқсандағы Азаматтық кодексі.

[3] «Қазақстан Республикасының патенттік заңы» Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 16 шілдедегі № 427-І Заңы.

[4] «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» Қазақстан Республикасының 1996 жылғы 10 маусымдағы № 6-І Заңы.